

బాబూరావ్ శాంతారామ్ మోరే

1953

డిసెంబర్ 18

వర్యెస్

బాబే హానింగ్ బోర్డర్ & మరొకరు

తీర్పతీదీ: 1953, డిసెంబర్ 18

[బెయ్: పతంజలి శాంతారామ్ మోరే, ఎస్.ఆర్.దాస్, వివియన్ బోస్, గులాం హసన్ మరీయ జగన్ నథ దాస్, నోరుమా రోలు]

భారత రాజ్యాంగము, అధికరణ - 14 - బాబే అడ్మినిస్ట్రేషన్, హాటల్ మరీయ వసతి గృహాల ధరల నియంత్రణ చట్టము, 1947 (1947వ LVII చట్టము) సెక్షన్ - 4 బొంబాయి హానింగ్ బోర్డర్ (సవరణ) చట్టము (బొంబాయి చట్టము 1951వ XI) - బొంబాయి హానింగ్ బోర్డర్ చట్టము (1948 నాటి LXIX చట్టము) నందు కార్యక్రమ సెక్షన్ 3-A చేరడం - రాజ్యాంగంలోని 14వ అధికరణకు వ్యతిరేకం అవుతుంది?

వ్యాఖ్యలు మరీయ వాదనలు తగినంతగా తీర్పలో చేపట్టబడినవి.

ఒరిజినల్ జ్యుజిస్ట్ విటిషన్ నం. 271/1952 అప్యెల్ చేయడనికి ముందు అనుమతి కోసం విటిషన్ నం. 1952 లోని సివిల్ రివిజన్ అప్యెల్ నం. 567లో బొంబాయిలోని హైకోర్టు ఆఫ్ టెర్రిటోరీ (చాన్సలర్ మరీయ గజేంద్రదేవ్ J.) నుండి 1952 జూలై 7వ తేదీ నాటి తీర్ప మరీయ ఉత్తర్వుకు వ్యతిరేకంగా రాజ్యాంగంలోని ఆర్టికల్ 32 కి యాప్యెల్ అనుమతి కోసం విటిషన్.

విటిషన్ తరపున జెబి దాచాచాపి

ప్రతివాదుల తరపు MC సెతల్ వల్, భారతదేశం అటార్నీ-జనరల్ మరీయ CK దాశ్, భారతదేశ సాలిసిటర్-జనరల్ (వలెతో వారన్ A. మిహతా).

1953, డిసెంబర్ 18. కర్ణాటక రాష్ట్రం న్యాయమూలక ద్వారా ద్వారా వెలువరించబడింది - మా మండు ఉన్నవిటిషనర్ గౌరవ బాంబేలోని న్యాయ, ధరవి కౌన్సిల్ లోని బియోకె నంబర్ T-93లో సంఖ్య 87 మరియు 388 రెండు గడులలో ఉన్నాయి. అనేక నివారణలతో కూడిన ఈ శిబిరం గత వేదం చయ దేవు సమయంలో మిలటరీ ఉపయోగం కోసం భారత వేదం తమచే నిర్వహించబడి ఆధీనంలో ఉంది. వేదం 1948లో బొంబాయి వేదం తమ వరజినియన్ యువహిస్ట్రీ బొంబాయి రాష్ట్రం ఈ శిబిరం కోసం గానూ చేసి దళి నిర్వహణను బొంబాయి వరజినియన్ హానింగ్ బియోకె అవ్వోయింది - ఇది వేదం తవ తీరవం ద్వారా ఏర్పాటున ఒక సంస్థ అదే సంవత్సరంలో బాంబే హానింగ్ బియోకె వేదం వచి నం. 4 (ఇకపై 'బియోకె సూచింతు), బాంబే హానింగ్ బియోకె చట్టం 1948 (చట్టం No. LXIX ఆఫ్ 1948) ద్వారా ఒక కలెక్టరీ వేదం సాధించబడింది మరియు ఆసాధి సేకరించడానికి మరియు కలిగి ఉండటానికి అధికారం కలిగినది. బియోకె చయ దేవు లేదా ఆధీనంలో ఉన్న భూమిలు మరియు భవనాల నిర్వహణ మరియు ఉపయోగం చట్టం యొక్క వేదం జనలలో చేరి ఉన్నాయి. హానింగ్ పథకాలను రూపొందించడానికి మరియు అమలు చేయడానికి బియోకె అధికారం ఉంది. ఆ చట్టం సెక్షన్ 3(3) కింద బియోకె మరియు భూసేకరణ (బాంబే సవరణ) చట్టం 1948 వేదం జనల కోసం అది ఒక సాధిక సంస్థాపరిగణించబడుతుంది. సెక్షన్ 54 (3) వేదం బొంబాయి వరజినియన్ హానింగ్ బియోకె అవ్వోయబడిన అన్నీ ఆసాధి. బొంబాయి వేదం తమ వేదం తన చేసిన మేదట, బియోకె చయ తయి. జూన్ 1, 1949న బొంబాయి వేదం తమనియన్ ధరవి శిబిరం బియోకె చయ తయిని అవసరమైన వేదం తనను చేసింది.

శిబిరం బొంబాయి వరజినియన్ హానింగ్ బియోకె అవ్వోయింది మండు, విటిషనర్ తో సహా కొంతమంది వేదం త 'అధికారం లేదా హక్కు లేకుండా, కౌన్సిల్ లోని కలెక్టరీ భాగాలను ఆక్రమించాలని తెలుస్తోంది. విటిషనర్ మరియు శిబిరంలోని భాగాలను ఆక్రమించుకున్న ఇతర వేదం త బొంబాయి వేదం తమనియన్ అవ్వోయింది విధంగా ఒక ఏర్పాటు చేయబడింది. బాంబే వేదం త శిబిరం కోసం రికండిషన్ చేసే లక్ష్యం కోసం మరమ్మతులను చేపట్టింది మరియు విటిషనర్ మరియు ఇతరులు

కూడా అవ్వదు వేషు తమ నిరక్షమించే అక్షమ చెల్లివడనికి అంగీకరించారు. ఒప్పందంలోని నిబంధనలను హిందూపరిచిన లేఖనావిటిషనర్ మరియు ఇతరులు సంతకం చేశారు. విటిషనర్ అక్షమ వాళ్ళునికి నెలకు రూ.14/- బొంబాయి వేషు తమ గణనీయమైన ఖర్చుతో నిరక్షమాలను రీకండీషన్ చేసింది మరియు విటిషనర్ ఆక్షమణలో ఉన్న గదులకు సంబంధించి సవరించిన అక్షమ నెలకు రూ.56-8 గాలెక్కిడియే.

దాడు 1950 ఫిబ్రవరిలో, మార్చి 1950 చివరి నాటికి తన ఆక్షమణలో ఉన్న గదులను విడిచిపెట్టి ఖాళీ చేయవలసిందిగా విటిషనర్కు బొంబాయి నోటీసును అందజేసింది. ఒకవేళ విటిషనర్ సవరించిన అక్షమనెలకు రూ.56-8 చెల్లివడనికి అంగీకరిస్తే ఖాళీ చేయడనికి/ఇచ్చిన నోటీసును బొంబాయి రద్దీ చేస్తే అది కూడా ఆ నోటీసు ద్వారా ఒక సమాచారం అందించబడింది. విటిషనర్ సవరించిన అక్షమ చెల్లివడనికి అంగీకరించకపోవడంతో బొంబాయి విటిషనర్పై అతని ఆక్షమణలో ఉన్న స్థలాలను నవలీనం చేసుకోవడనికి బొంబాయిలోని నవల్ కలెజ్ కార్యాలయం చేపట్టింది. ఇతర విషయాలతో బాటు బాంబే రోడ్ యాక్షమణి విలవబడే బాంబే రోడ్స్, హాటల్ మరియు లాజింగ్ హౌస్ రేట్స్ కంట్రాక్ట్ యాక్షమ 1947 (1947 యాక్షమ చట్టం LVII) ద్వారా తనకు రక్షణ ఉందని విటిషనర్ ఒక అభ్యంతరం తీసుకున్నాడు. అయితే, బొంబాయి అక్షమ చట్టంలోని సెక్షన్ 4 వ్యాఖ్యలకు తమ వారలగానికి ఆ చట్టం యాక్షమ చట్టం యొక్క మినహాయింపు ఉందని బొంబాయి విటిషనర్, అది కోరింది విధంగా ఉంది:-

"ఈ చట్టం వేషు తమనికి లేదా స్థానిక అధికారానికి చెందిన ఏ వారలగానికి వర్తింపదు. లేదా లీజుకు తీసుకున్న లేదా వేషు తమకొరకు స్థలాలకు సంబంధించి వేషు తమము జూరు చేయడం ద్వారా సృష్టించబడిన ఏదైనా అక్షమ లేదా ఇతరులకు సంబంధించి వేషు తమనికి వ్యతిరేకంగా వర్తింపదు; అయితే ఇది వేషు తమ లేదా స్థానిక అధికారం లీజుకు తీసుకున్న స్థలాలకు సంబంధించి లేదా వేషు తమ లేదా స్థానిక అధికారానికి సంబంధించి వర్తింపదు."

బోర్డ స్థానిక అధికారం కలిగి, అందువల్ల సెక్షన్ 4 యొక్క ప్రయోజనాలను క్రొయిమ్ చేయలేదని మరియు రజిస్ట్రార్ గాంధీ సమాన రక్షణ నిబంధనకు వ్యతిరేకమైన ఆ సెక్షన్ రజిస్ట్రార్ విరుద్ధముగా విటిషన్ ర్ యొక్క ప్రతిపక్షం. నేమల్ కలెన్ క్రొయిమ్ విచారణ పోడింగ్ లో ఉన్న సమయ లో బాబే హానింగ్ బోర్డు (సవరణ) చట్టం (1951 చట్టం XI) ద్వారా బాబే హానింగ్ బోర్డు చట్టం సవరించబడింది. సవరణ చట్టం ద్వారా జోడించబడిన సెక్షన్ 3-A కింద పదాలలో ఉంది:-

"3-A. సందేహ నివృత్తి కోసం, బొంబాయి అడ్మినిస్ట్రేషన్ & లాజిస్టిక్ హాన్ డిప్యూటీ సెయిన్ డిప్యూటీ చట్టం 1947,- ఇందు మూలము గా ప్రతిబింబించబడుతుంది-

(ఎ) ఈ చట్టం కింద లేదా ప్రయోజనాల కోసం బోర్డు చేయిన లేదా ఆధీనంలో ఉన్న ఏదైనా భూమి లేదా భవనానికి వర్తింపదు లేదా ఎవ్వరూ వర్తింపనట్లు భావించబడదు.

(బి) అటువంటి భూమి లేదా భవనానికి సంబంధించి బోర్డు కల్పించిన ఏదైనా అడ్మినిస్ట్రేషన్ లేదా అటువంటి ఇతర సంబంధించిన వాటికి బోర్డు ప్రయోజనంగా వర్తింపదు చేయకూడదు లేదా ఎన్నడూ వర్తింపదు చేసినట్లు భావించకూడదు ;

(సి) అయితే బోర్డు అడ్మినిస్ట్రేషన్ ఇచ్చిన ఏదైనా భూమి లేదా భవనానికి వర్తింపదు."

బాబే రోడ్ చట్టంలోని సెక్షన్ 4 ప్రకారం బోర్డు స్థానిక అధికారం అని మరియు ఆ సెక్షన్ రజిస్ట్రార్ గాంధీ ఆర్డర్ 14 నిబంధనలకు విరుద్ధంగా లేదని ట్రయల్ క్రొయిమ్ పేర్కొంటే మరియు తదనుగుణంగా ఫిబ్రవరి 14, 1952న రోడ్ గదులను బోర్డు నోవటీసం చేయాలని ఉత్తర్వులు జారీ చేసింది. అయితే 15 మే, 1952 వరకు నోవటీసం కోసం వలెయ్ జారీ చేయరాదని ఆదేశించింది. విటిషన్ ర్ దాని రివిజన్ కోసం ప్రకారము ఆశ్రయించారు. బోర్డు స్థానిక అధికారం అని భావించడం కష్టముగా ప్రకారము గుర్తించింది, అయితే ఆ సవరణ చట్టం ద్వారా ప్రతిపక్షమైన సెక్షన్ 3-ఎ బొంబాయి అడ్మినిస్ట్రేషన్ సెక్షన్ 4లో ఉన్న మినహాయింపును మూలవనీయము తో బోర్డు వర్తింపజేసింది. ఆర్డర్ 14 ప్రకారం విటిషన్ ర్ యొక్క ప్రతిపక్షమైన హక్కుకు ఎటువంటి ఉల్లంఘన

జరగలేదని హైకోర్టువేరేకాదే మరియు రివిజన్ కోసం దరఖాస్తును కాంట్రీవేసి యి. ఈ కోర్టు అప్యోల్ చేయడానికి అనుమతి కోసం విటిషనర్ బొంబాయి హైకోర్టు ఆశ్రయించారు, అయితే ఆ దరఖాస్తు తిరస్కరించబడింది. ఇప్పటికీ హైకోర్టు ఆదేశంపై అప్యోల్ చేసేందుకు మోక్షం అనుమతి కోసం విటిషనర్ మామండు దరఖాస్తు చేసుకున్నాడు. అతను "తన వేరథమిక హక్కుల అమలు కోసం ఆర్డర్ 32 కింద ఒక వేరథమిక దరఖాస్తును కూడా చేసాడు. ఈ రెండు దరఖాస్తులు విచారణ మరియు పరిష్కారం కోసం మామండు ఉంచబడ్డాయి.

విటిషనర్ తరఫు హజరతున్ విజ్ఞాన నాయకులు మామండు కోరిన ఏకైక అంశం ఏమిటంటే, బోర్డులేదాదానికి చెందిన భూమిలు లేదా భవనాలను మనహాయిం చే బాబే అడ్డవట్ట నెక్స్ట్ 3-A. రజ్ యుగం యొక్క సమాన రక్షణ నిబంధనకు వ్యతిరేకం. బొంబాయిలోకో-ఆపరేటివ్ హాసింగ్ సొసైటీలు అనేకం ఉన్నాయి, అదే విధంగా కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ యొక్క కేంద్ర హిందూ పరచబడ్డాయి మరియు వీటి లక్ష్యాలకు గృహ సమన్వయ పరిష్కరించబడలేదు, అయితే వాటి భూమిలు మరియు భవనాలు బొంబాయి అడ్డవట్ట 'ఆపరేటివ్' నుండి మనహాయిం చేబడలేదు. ఫలితం ఏమిటంటే, ఆ సహకార హాసింగ్ సొసైటీల అడ్డవట్టలు బాబే అడ్డవట్ట ద్వారా అడ్డవట్ట మరియు తొలగింపుకు వ్యతిరేకంగా మూల్యంగా రక్షణబడినప్పటికీ, బోర్డు అడ్డవట్టలు నెక్స్ట్ 3-A ప్రకారం, బాబే రెండు చట్టము రక్షణను తిరస్కరించబడ్డాయి. కో-ఆపరేటివ్ సొసైటీస్ చట్ట నిబంధనల ప్రకారం ఆ చట్ట కేంద్ర ఏర్పాటు సహకార హాసింగ్ సొసైటీ మరియు దాని సభ్యులు మధ్య లాంటి భూస్వామి మరియు అడ్డవట్ట సంబంధాన్ని తీసుకురాడు. 'సహకార హాసింగ్ సొసైటీలలోని సభ్యులందరూ అటువంటి సొసైటీకి కాలాదు అని సూచించడానికి ఆ చట్టంలో ఏమీ లేదు. కో-ఆపరేటివ్ హాసింగ్ సొసైటీలు ఎప్పుడూ అడ్డవట్ట కలిగి ఉంటారన సూచనకు మద్దతుగా ఎటువంటి లీజు లేదా ఇతర పత్రాలు చూపించలేదు. ఇంకా, ఈ కో-ఆపరేటివ్ హాసింగ్ సొసైటీలు నిస్సహాయంగా సమాధాన సంస్థలు అయినప్పటికీ, వారు తమ సభ్యులు మధ్య పంపిణీ చేయబడే లాభాలను ఆరక్షించలేదు. మరోవైపు, బోర్డు అనేది బొంబాయిలో తీవ్రమైన పసతి

కొరత సమన్లు పరిష్కరించడానికి గృహనిర్మాణ పథకాలను రూపొందించే ఉద్దేశ్యంతో ఉనికిలోకి తీసుకురాబడిన ఒక వీలైన సంస్థ ఏదైనా లాభం పంపిణీపై ఆసక్తి ఉన్నవారూ లేరు. ఇది వేళ్లు తవనియ్య తోటలో ఉంది మరియు వేళ్లు తవనియ్య వేళ్లు పనిచేస్తాయి. వాళ్లుగాక, ఇది వేళ్లు తవనియ్య జిత సంస్థ ఎటువంటి లాభాన్ని ఉద్దేశ్యం లేదు. కో-ఆపరేటివ్ హానింగ్ నోస్ట్రేలు లేదా వారి 'సభ్యులు, బోర్డు మరియు దాని అధికారులతో సమానమని చూచుతున్నా సూచించటం, రుజువుగా పరిగణించబడే మెటీరియల్ చాలా తక్కువగా ఉన్నా మా మంచి ఉంచబడలేదు. కాబట్టి ఈ కారణంగా వివక్షపూర్వకం చేయబడకుండా పిటిషనర్ నిలుపుకోలేదు. -

పిటిషనర్ తరఫు నేతలు వారి మాటలు తూ, సెక్షన్ 3-A వేళ్లు బాబే అడ్మినిస్ట్రేటివ్ సెక్షన్ 4 మినహాయింపు వేళ్లు జనానికి బోర్డు విస్తరించడమేనని, మరో మాటలో చెప్పాలంటే, స్థానిక అధికారం తరఫు సెక్షన్ 4 లో బోర్డు వేరు చేయబడినది సూచించబడింది. వీరూ ఏమీటంటే, సెక్షన్ 4 వేళ్లు స్థానిక అధికారం లేదా బోర్డు చేయిన ఆస్తి అధికారుల పట్టుకుంటే చూపతుంది, ఈ అధికారులకు బొంబాయిలోని ఇతర అధికారులందరికీ అందుబాటులో ఉండే బొంబాయి అడ్మినిస్ట్రేటివ్ కోర్టులోని జనాన్ని తీరనేలేదు. ఈ మినహాయింపు, సెక్షన్ 4 ద్వారా నిర్దేశించబడిన అధికారులకు ఇవ్వబడిన యొక్క సేవలేదు మరియు ఈ వ్యతిరేక ఇతర అధికారుల నుండి వారిని వేరుచేసే నోట్లను భేదంపై ఆధారపడి ఉంటుంది మరియు వారు చట్ట ద్వారా నాణ్యతలను కన్న వేళ్లు జనానికి ఒక హాతుబద్ధమైన సంబంధాన్ని కలిగి ఉంటుంది. వసతి సమన్లు పరిష్కరించడం మరియు వేళ్లు యొక్క గృహ వసతి అవసరాలను తీరడం వేళ్లు వేళ్లు. ఈ లక్ష్యాలను ఇచ్చే ఉద్దేశ్యం బోర్డునందు చేయబడింది మరియు స్థానిక అధికారులు. వేళ్లు మలేదా స్థానిక అధికారం లేదా బోర్డు ఏదైనా లాభదాయక ఉద్దేశ్యం అధికారుల అనవసరంగా పొందడానికి లేదా అధికారులను వారి సంబంధిత ఆస్తి నుండి మోస్తే యజమానులు లేదా అటువంటి వారి వలె తొలగిస్తానని అనుకోవడం. కాబట్టి మోస్తే భూస్వామి అధికారులకు వలె, వేళ్లు మలేదా స్థానిక అధికారం లేదా బోర్డు అధికారులకు అటువంటి రక్షణ అవసరం లేదు మరియు

ఈ పరిస్థితులు భేదానికి తగిన ఆధారం. రోయ తరగతుల అధిపతులు, పరిస్థితుల బలంవలన మానవ హోదాలో ఉంచబడరు మరియు వేషుత్వమేదా స్థానిక అధికారం లేదా బోర్డు యొక్క అధిపతులు చట్టంను సమానత్వమేదా చట్టం యొక్క సమాన రక్షణను తిరస్కరించడం గురించి ఫిర్యాదు చేయలేరు. ఇక్కడ నిజమైన వివక్షలేదు, ఎందుకంటే రోయ తరగతులు ఒకే విధంగాలేవు. బొంబాయి అడ్వోకేట్ చట్టంలోని సెక్షన్ 4 లేదా బాబే హానింగ్ బోర్డు చట్టంలోని సెక్షన్ 3-A రూల్ యాగంలోని ఆర్డర్ 14కు విరుద్ధమైన కారణం గారూల్ యాగ విరుద్ధమైన సవాలు చేయలేరు.

మామండు ఇతర అంశం ఏదీ కోరబడలేదు.

మేము రోయ దరఖాస్తులను తోసివేచాము. ఆర్డర్ 32 కోరిన దరఖాస్తుకు సంబంధించిన ఒక సెట్ ఖర్చులను విటిషనర్ తప్పిపోయినట్లుగా చూపించాలి. విటిషనర్ కు టిప్ చేయబడినవి.

విటిషనర్ కు ఏజెంట్: రాజి యర్ నరాయణ్.

మోటివారులకు ఏజెంట్: (జి.హెచ్.ఎ.) రాజా ఛెన్నయ్య

★★★